

Bijlagenrapport
Onderzoek Regeldruk BRP
Ockham Groep/Kafkabrigade

Versie 1.0.2, 22 juni 2019

Auteurs: Marjan Schnetz, René Veldwijk, Arjan Widlak

Inhoudsopgave bijlagenrapport

Inleiding	2
Bijlage I - Verantwoording selectie.....	2
Bijlage II - Lijst met processen	5
Bijlage III - Overzichten afnemers BRP	11
Bijlage IV - SKM berekeningen	11
Bijlage V - Kafka Thermometer.....	12
Bijlage VI - Gebruikte bronnen	18
Bijlage VII - Samenstelling klankbordgroep en lijst geïnterviewde personen.....	21
Bijlage VIII - Begrippenlijst.....	22
Bijlage IX - Narratieven klantreizen	23

Inleiding

Dit bijlagenrapport behoort bij het rapport 'Eindrapport Onderzoek Regeldruk BRP, versie 1.1.3 van 22 juni 2019. Alle bijlagen die bij dit onderzoek toebehoren, zijn gebonden tot één volledig document. De onderliggende Excelexporten zijn op te vragen bij de opdrachtgever Adviescollege Toetsing Regeldruk.

Bijlage I - Verantwoording selectie

In de eerste fase van deze opdracht zijn drie lijsten van processen of informatieverplichtingen opgeleverd. Dat is op de eerste plaats een groslijst van informatieverplichtingen of processen. Uit deze groslijst zijn de processen geïnventariseerd waarover is gerapporteerd. En tenslotte zijn uit deze lijst tien processen gekandidateerd die kwalificeren als regeldrukveroorzakers waarop mogelijk grote regeldrukeffecten zijn gerealiseerd in de periode 2014-2018 die mede toe te schrijven zijn aan de Basisregistratie Personen (BRP).

Totstandkoming groslijst

De groslijst is tot stand gekomen door alle documenten die zijn te vinden in Bijlage III door te nemen. Dit zijn voor het belangrijkste deel documenten waarin gerapporteerd is over regeldruk voor of tijdens de periode 2014-2018. Het gaat daarbij om de eindrapportages, tussenrapportages en – voor zover beschikbaar – onderliggende rapportages van “Goed Geregeld” waarin de kabinetsambitie om 2,5 miljard vermindering van regeldruk te realiseren is gedocumenteerd, om een aantal specials, maatwerktrajecten en proeftuinen rond regeldruk uit diverse hoeken, om de tussenevaluatie van Berenschot, de zelfevaluaties en enkele extra documenten die eigenlijk buiten de scope vallen. Daarnaast zijn enkele processen toegevoegd, waarin naar onze inschatting kansen liggen voor reductie van regeldruk. Tenslotte is gebruik gemaakt van de zelfrapportages, pilots die niet direct op regeldruk gericht waren, zoals de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit, maar wel een duidelijke link hadden met de BRP.

Tenslotte zijn alle dubbelingen eruit gehaald en processen met een evident zeer lage frequentie. Niet op alle processen hebben initiatieven gespeeld in de periode 2014-2018, maar wel hebben alle processen een connectie met de BRP.

Eerste selectie

Op de eerste plaats hebben we een selectie gemaakt naar definities uit het Handboek Meting Regeldrukkosten en de opdrachtformulering. Dit betekent dat processen voor niet-ingezetenen buiten de scope vallen, fouten en fraude en indirect gebruik van de BRP via een tussenliggende voorziening.

Op de tweede plaats hebben we de gerapporteerde initiatieven voor regeldrukvermindering voor burgers als geheel genomen en gekeken op welke processen deze regeldrukvermindering mogelijk betrekking kan hebben. Zo kan de digitalisering van formulieren bij DUO – onder meer – betrekking hebben op het proces van aanvragen studiefinanciering.

De rapportages van “Goed Geregeld” kenmerken zich echter niet door een consistent toegepaste methode. Slechts in beperkte mate zijn onderbouwingen beschikbaar voor de gerapporteerde reductie van regeldruk. Daar waar onderbouwingen beschikbaar zijn, is gebruik gemaakt van

geaggregeerde gegevens over meerdere processen waarop reducties zijn berekend met een afwijkende werkwijze. Soms is daarbij gebruik gemaakt van – soms erg oude – nulmetingen, vaker is daarbij alleen een reductie berekend.

Ten slotte zijn ook processen geschrapt die vrijwel identiek zijn aan een ander proces, maar een lagere frequentie hebben. Zo is het aanvragen van een Nederlandse identiteitskaart (NIK) vrijwel hetzelfde proces als het aanvragen van een paspoort, maar met een lagere frequentie.

Op basis van deze selecties is de lijst van informatieverplichtingen tot stand gekomen waarover is gerapporteerd.

Tweede selectie

Voor de tweede selectie is meer gedetailleerd gekeken naar de rapportages. Het vergewissen van de identiteit van de burger in de jeugdzorg is niet geselecteerd, omdat in de rapportages te lezen is dat 1) het toegangsproces wordt gekenmerkt door onvolkomenheden 2) mensen nog steeds meerdere malen dezelfde informatie moeten aanleveren bij hun gemeente en 3) het toegangsproces wordt gekenmerkt door een hogere ervaren regeldruk¹. Buiten de rapportage van Actal is geen rapportage te vinden waaruit wel zou blijken dat er significante veranderingen zijn bij de identificatie in de jeugdzorg.

De regeldrukeffecten van “registratie werkzoekenden” bleek vooral te gaan over e-coaching/matching en geen BRP component te hebben.

Gezond verstand zegt dat de “aangifte strafbaar feit” geholpen zou kunnen zijn door gebruik te maken van de BRP. Bovendien kunnen we constateren dat voor die misdrijven waarvoor online aangifte gedaan kan worden ook daadwerkelijk gebruik wordt gemaakt van de gegevens uit de BRP. In de rapportages is echter niets te vinden over regeldrukvermindering bij de aangifte online of door koppeling van de Basisvoorziening Handhaving.

Door het proces “aangifte machtiging voorlopig verblijf – referent in Nederland” zelf te doorlopen hebben we geconstateerd dat er hergebruik van BRP gegevens niet is gerealiseerd.

Het regeldrukinitiatief rond de AOW-pensioen bleek het aanpassen van de wetgeving te betreffen voor specifieke groepen. Het enige element dat een relatie had met de BRP was het vervallen van “het bewijs van in leven zijn” voor een zeer kleine groep.

Van de toeslagen – huurtoeslag, zorgtoeslag en kindgebonden budget – heb we er één opgenomen met het oog op de diversiteit.

Tien informatieverplichtingen zijn uiteindelijk wel geselecteerd. Voor het proces “aanvraag studiefinanciering” waren weliswaar geen rapportages beschikbaar, maar hebben we via contact met DUO voldoende informatie kunnen krijgen om een onderbouwde en gerichte schatting te kunnen maken. Dit geldt ook voor de Berichtenbox van MijnOverheid.nl.

---

¹ Alle drie deze constatering zijn te vinden in “hoe de regeldruk te verlagen bij de aanvraag van sociale voorzieningen” van Actal, waarbij het gaat om de taken rondom werk en inkomen, zorg en jeugdzorg en meer specifiek om het toegangsproces.

Op basis van deze overwegingen zijn we gekomen tot de lijst informatieverplichtingen waaruit drie verplichtingen kunnen worden geselecteerd om nader te onderzoeken.

Bijlage II - Lijst met processen

Hieronder de lijst van processen die gebruikt zijn in dit onderzoek:

1. groslijst van processen
2. processen waarover is gerapporteerd
3. processen met ex-ante inventarisatie

Wanneer u wilt weten hoe de onderstaande lijsten tot stand zijn gekomen, leest u dan bijlage I waarin de verantwoording is te vinden.

Ad 1 Groslijst van processen

- 1 Inschrijven Personenregister kinderopvang
- 2 Aanvraag reisdocument (paspoort)
- 3 Aanvraag reisdocument (NIK)
- 4 Aanvragen kiezerspas (kiesrecht)
- 5 Registreren eigenaarschap huisdier
- 6 Aanvragen volmacht (kiesrecht)
- 7 Aanvragen briefstem (kiesrecht)
- 8 Aangifte erfbelasting
- 9 Registreren Berichtenbox MijnOverheid.nl
- 10 Registreren Tenaamstelling voertuigen
- 11 Aanvragen VOG
- 12 Aangifte huwelijk
- 13 Aangifte geboorte
- 14 Aangifte overlijden
- 15 Vergewissen identiteit burger in de jeugdzorg
- 16 Indicatiestelling door het CIZ
- 17 Opvragen persoonsgegevens door derden met toestemming burger
- 18 Deregistreren vreemde nationaliteit in BRP
- 19 Registeren vertrek uit NL/emigratie
- 20 Registreren niet-ingezetenen
- 21 Registeren relaties niet-ingezetenen
- 22 Aanvragen WW-uitkering
- 23 Registratie werkzoekenden

- 24 Aanschrijving Adresonderzoek
- 25 Inschrijving onderwijsinstelling
- 26 Uitbreiding gegevenslevering scholen vanuit BRON
- 27 Aanvragen tewerkstellingsvergunning bij UWV
- 28 Aanvraag bekostiging leerlingenvervoer
- 29 Aanvraag en wijzigingen tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten
- 30 Invullen toestemmingsformulier reizende minderjarige kinderen
- 31 Registreren machtiging
- 32 Omgevingsvergunning bouwen
- 33 Individuele goedkeuring voertuig
- 34 Vervangen rijbewijs
- 35 Rijbewijs aanvragen
- 36 Inkomstenbelasting
- 37 Motorrijtuigenbelasting
- 38 Voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting
- 39 Betalingen d.m.v. automatische voorlopige aanslag
- 40 Vestiging hypotheek via notariële akte
- 41 Opmaken transportakte
- 42 Aangifte van een strafbaar feit
- 43 Aanvraag afgifte machtiging voorlopig verblijf - referent in NL
- 44 Aanvraag verblijfsvergunning
- 45 Betaling les- en cursusgeld
- 46 Aanvraag Studiefinanciering
- 47 Aanvraag AOW-pensioen
- 48 Ontvangen recept bij huisarts
- 49 Betaling factuur extramuraal
- 50 Bepaling eigen bijdrage kosten vervoer of hulpmiddelen
- 51 Standaardprocedure indicatie
- 52 Betaling factuur eigen bijdrage vervoer of hulpmiddel
- 53 Rechtmatigheidsformulier indien gemeente

- 54 Bezwaar overig
- 55 Verzoek inzage verstrekking persoonsgegevens
- 56 Verzoek geheimhouding persoonsgegevens
- 57 Verzoek aanduiding naamgebruik
- 58 Verwijderen gegevens in geval van adoptie of geslachtswijziging
- 59 Aanvraag buitengewoon pensioen
- 60 Erkenning deelnemer aan verzet
- 61 Heraanvraag buitengewoon pensioen
- 62 Aanvraag buitengewoon pensioen toename invaliditeit
- 63 Zienswijze
- 64 Verzoek inzage beschikkingsdossier
- 65 Meedelen neveninkomsten
- 66 Aanvragen garantiepensioen
- 67 Aanspraak maken nabestaandegarantiepensioen in betaling
- 68 Aanspraak maken nabestaandegarantiepensioen niet in betaling
- 69 Verzoek tot herberekening
- 70 Registreren in 'gast' gemeente
- 71 Terugkeer melden
- 72 Identificatie van lijk
- 73 Aanvragen verlof verbranding/begraving
- 74 Beschikking na dood
- 75 Toestemming raadplegen archief
- 76 Toestemming kopiëren archiefbescheiden
- 77 Toestemming publicatie archief bescheiden
- 78 Indienen klacht nationale ombudsman
- 79 Reactie op bevindingen
- 80 Betaling verzoekschrift
- 81 Indienen verzoekschrift
- 82 Aanleveren gevorderde informatie
- 83 Instemming veiligheidsonderzoek

- 84 Deelname referentieonderzoek
- 85 Melding schade 1e regenval
- 86 Aanvragen tegemoetkoming schade
- 87 Melding schade 2e regenval
- 88 Aanvragen tegemoetkoming schade
- 89 Verzoek om voorschot
- 90 Melding schade aangepast gebied
- 91 Aanvraag uitkering bij ziekte
- 92 Aanvraag uitkering bij invaliditeit
- 93 Aanvraag uitkering bij overlijden/vermissing
- 94 Aanvraag beloning
- 95 Aanvraag vergoeding gederfd loon
- 96 Verzoek onkostenvergoeding geneeskundig onderzoek
- 97 Aanvraag huurtoeslag
- 98 Vaststellen kredietwaardigheid BKR
- 99 Aanschrijving leerplichtcontrole
- 100 Registeren Donorkeuze
- 101 Aanvragen Kinderbijslag
- 102 Aanvragen DigiD
- 103 Verhogen vertrouwensniveau DigiD
- 104 Innen waterschapsbelasting
- 105 Uitkeren pensioen
- 106 Vastleggen pensioenrechten
- 107 Betekenen gerechtelijke stukken
- 108 Afsluiten zorgverzekeringspolis
- 109 Aanvraag PGB
- 110 Registeren 1e inschrijving in de gemeente
- 111 Aangifte verhuizing
- 112 Wijziging BSN van bestaand persoon
- 113 Effecten van Gegevens in onderzoek in de BRP

- 114 Foutsituaties in de BRP
- 115 Identiteitsfraude (BRP, hetzelfde BSN, dubbele inschrijvingen, misbruik ID)
- 116 Aanvraag zorgtoeslag
- 117 Aanvraag kindgebonden budget
- 118 Aangifte vermissing reisdocument

Ad 2 Processen waarover is gerapporteerd door “Goed geregeld”

- 1 Inschrijven Personenregister kinderopvang
- 2 Aanvraag reisdocument
- 6 Aanvragen volmacht
- 8 Aangifte erfbelasting
- 9 Registreren Berichtenbox MijnOverheid.nl
- 10 Registreren Tenaamstelling voertuigen
- 11 Aanvragen VOG
- 12 Aangifte huwelijk
- 13 Aangifte geboorte
- 15 Vergewissen identiteit burger in de jeugdzorg
- 23 Registratie werkzoekenden
- 42 Aangifte van een strafbaar feit
- 43 Aanvraag afgifte machtiging voorlopig verblijf - referent in NL
- 46 Aanvraag Studiefinanciering
- 47 Aanvraag AOW-pensioen
- 97 Aanvraag huurtoeslag
- 116 Aanvraag zorgtoeslag
- 117 Aanvraag kindgebonden budget
- 118 Aangifte vermissing reisdocument

Ad 3 Processen met ex-ante inventarisatie

- 1 Inschrijven Personenregister kinderopvang
- 2 Aanvraag paspoort
- 6 Aanvragen volmacht

- 8 Aangifte erfbelasting
- 9 Registreren Berichtenbox MijnOverheid.nl
- 10 Registreren Tenaamstelling voertuigen
- 11 Aanvragen VOG
- 12 Aangifte huwelijk
- 13 Aangifte geboorte
- 46 Aanvraag Studiefinanciering

Bijlage III - Overzichten afnemers BRP

De overzichten geven de ontwikkelingen weer met betrekking tot de afnemers van de BRP en met betrekking tot de gegevenselementen. De overzichten zijn te vinden op de pagina's 33 t/m 36 van het Eindrapport.

De data voor het overzicht Omvang groei binnen groepen afnemers (§ 4.3.2) is te vinden in het Excel-bestand met de titel 'bijlage-iii-stapeldiagram-geaggregeerde afnemersklassen.xls'.

De data voor het overzicht Afnemerssoorten versus BRP categorieën (§ 4.3.4) is te vinden in het Excel-bestand met de titel 'bijlage-iii-afnemertypen-vs-BRP-categorieën.xls'.

Deze bestanden zijn op te vragen bij het Adviescollege toetsing regeldruk.

Bijlage IV - SKM berekeningen

Dit Excel-bestand bevat alle kostenberekeningen van de 10 onderzochte processen met een 2014 en een 2018 versie, conform het standaardkosten model (SKM) en toelichtingen zoals beschreven in het Handboek Meting Regeldrukkosten. De samenvatting daarvan is opgenomen in paragraaf 4.2 van het eindrapport.

De bijlage-iv-SKM-all-plus-detailberekeningen.xls is op te vragen bij het Adviescollege toetsing regeldruk.

Bijlage V - Kafka Thermometer

De gecodeerde antwoorden van de deelnemers van de enquête zijn te vinden in een separaat bestand. Het Excel-bestand met de titel bijlage-v-antwoorden-Q1b-2-3a-3b-all.xls is op te vragen bij het Adviescollege toetsing regeldruk. In dit rapport zijn de uitgezette vragen (A.) en de gebruikte coderingen (B.) opgenomen.

A. Vragen

Vragenlijst Flitspanelonderzoek 114: Meting regeldruk Basisregistratie Personen (BRP)

All respondents

De Basisregistratie Personen (BRP) bevat persoonsgegevens van inwoners van Nederland (ingezetenen) en van personen die Nederland hebben verlaten (niet ingezetenen).

De BRP wordt gevuld en bijgehouden door processen die regeldruk voor burgers met zich meebrengen; denk bij de BRP aan het doen van aangiften van geboorte, huwelijk, overlijden, verhuizing, enzovoorts.

Wat een basisregistratie bijzonder maakt, is dat de vastgelegde gegevens worden gebruikt in andere processen bij vele overheidsorganisaties. Waar dat gebeurt, is de verwachting dat de regeldruk verminderd. Gegevens hoeven dan niet meer door burgers zelf aangeleverd te worden.

Voor het deelonderzoek 'regeldruk BRP' wil de Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) graag inzicht in welke kansen en/of obstakels er liggen om met de BRP de regeldruk voor burgers (verder) te verlagen.

All respondents

Q1a [O]

Kunt u een voorbeeld noemen van waar persoonsgegevens worden uitgevraagd aan burgers, die eigenlijk al bekend zijn bij de BRP?

Denk hierbij aan organisaties, processen, of gegevens bij welke dit het geval is.

Om te bekijken welke gegevens in de BRP zitten, kunt u deze link

gebruiken: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/privacy-en-persoonsgegevens/vraag-en-antwoord/gegevens-basisadministratie-personen>

All respondents

Q1b [O]

Wat is volgens u de belangrijkste reden dat deze gegevens nog apart/opnieuw worden uitgevraagd?

All respondents

Q2 [O]

Waar heeft de burger volgens u het sterkst de impact gemerkt van de Basisregistratie Personen (BRP) op verlichting of verzwaring van administratieve lasten?

Denk hierbij aan organisaties, processen, of gegevens bij welke dit het geval is.

All respondents

Q3a [O]

Waar ligt de grootste kans om de administratieve lasten voor burgers merkbaar te verminderen?

All respondents

Q3b [O]

Wat voor aanpassingen zijn nodig om deze lasten te verminderen?

Denk hierbij aan organisaties, processen, of gegevens bij welke dit het geval is.

B. Coderingen - De eerste vraag is vier keer gecodeerd.

Q1a Kunt u een voorbeeld noemen van waar persoonsgegevens worden uitgevraagd aan burgers die eigenlijk al bekend zijn bij de BRP?

Weet niet	1. weet niet	Alles variërend van niet weten of niet begrijpen van de vraag
Specifiek organisatie	1. overheid algemeen 2. financiële sector 3. belastingdienst 4. BKR 5. CBR 6. CBS 7. CJIB 8. gemeente 9. justitie 10. Kadaster 11. onderwijs 12. politie 13. RDW 14. SVB 15. UWV 16. zorgverleners 17. zorgverzekeraar 18. overig	
Alleen specifiek proces genoemd	1. alleen specifiek proces	
Indieningsvereiste of specifiek gegeven	1. naw 2. geboorteakte 3. gezinsuittreksel 4. bewijs van in leven 5. bewijs van overlijden 6. nationaliteit 7. CV 8. IBAN	uittreksel bv bij huwelijk
Een specifiek doel	1. informatievoorziening 2. legitimatie 3. ter controle	adresgegevens ten behoeve van informatieverstrekking controle identiteit, identificatie, registratie als verdachte, aangifte
Overig	1. gegevens van derde organisatieinfo gevraagd die bij de belastingdienst beschikbaar is 2. niet eenduidig te interpreteren e.g. werken met kwetsbare mensen, peoplesoft	

Organisatie meervoudig	1. ja 2. nee
-------------------------------	-----------------

Specifieke dienst of proces	1. geen specifiek proces 2. afspraak maken 3. aanmelding onderwijs 4. adrescontrole, ~ onderzoek 5. baan 6. belastingaangifte 7. bezwaar 8. buitenland met kind 9. buitenland, ten behoeve van ~ visumaanvraag, e.d. 10. hypotheek 11. leerlingenvervoer 12. mijnoverheid 13. onderwijsinschrijving 14. PGB 15. paspoort/rijbewijs/id-kaart 16. pensioen 17. privaat 18. politieonderzoek 19. studiefinanciering 20. subsidie (algemeen) 21. toeslagen 22. trouwen/scheiden/geboorte/overlijden 23. uitkering 24. uittreksels 25. vergunning (algemeen) 26. verhuizing 27. verkiezingen 28. VOG 29. overig	sollicitatie, instroom, nieuwe medewerker, HR Studielink, ... kan gemeentelijk en landelijk zijn Aanvraag/verlenging reisdocumenten, identiteitsdocumenten winkels, kerken, gesubsidieerde organisaties, openen bankrekening veiligheidsonderzoeken parkeervergunning, omgevingsvergunning stemmen bewijs van goed gedrag energie investeringaftrek, werkgeversverklaring, testament
------------------------------------	--	---

Specifiek proces meervoudig	1. ja 2. nee
------------------------------------	-----------------

Q1b Wat is volgens u de belangrijkste reden dat deze gegevens nog apart/opnieuw worden uitgevraagd?

Weet niet	1. weet niet	vraag
Waarde-afweging	1. privacy 2. controle fouten/fraude	gegevensbescherming, verificatie, voorkomen vergissingen, veiligheid
Capaciteiten in de organisatie	1. gemakzucht 2. onkunde 3. administratieve traditie 4. organisatiecapaciteit	onwetendheid, onvermogen (individueel oude formulieren, ontwikkeling door de tijd heen onvermogen (organisatie)
Governance	1. Bureaupolitiek 2. Verkokering	gebrek aan samenwerking, loopt niet via de gemeente,
Stand van Zaken	1. ICT 2. Juridisch 3. Financieel	geen gegevensuitwisseling, niet-aansluitende ict, ontoe geen toegang, geen geld, geen budget
Uitvoeringsoverweging	1. identificatie 2. voor leveren van dienst 3. handig voor de dienst 4. actualisering 5. kosten-baten afweging	
Overige	1. overige	als het goed is, is deze niet nodig

Q2 Waar heeft de burger volgens u het sterkst de impact gemerkt van de Basisregistratie Personen (BRP) op verlichting of verzwarening		
Weet niet	1. weet niet	Alles variërend van niet weten of niet t
Kwalificaties anders dan verlichting	1. niks gemerkt 2. beperkte verlichting 3. verzwarening	
Meer gegevenshergebruik	1. algemeen 2. formulieren vooraf invullen/~ algemeen	BSN koppelen aan ~ website, informatie-aanvraag
Sturing	1. standaardisering gegevens en processen 2. één vorm van identificatie als toegang tot gegevens 3. samenwerking 4. politiek-bestuurlijke wil/visie/daadkracht 5. toezicht en handhaving 6. centrale sturing/coördinatie	gegevensbronnen centrale logins, breder toepassen DigiD toezien op hergebruik, ...
Rechten, toegankelijkheid en alternatieven	1. informatie toegankelijker en eenvoudiger 2. persoonlijk contact/post/ondersteuning blijft (niet) mogelijke.g. onpersoonlijk, openingstijden lokaal 3. (geen) toegang en zeggenschap eigen gegevens 4. (onvoldoende) beveiliging, (onduidelijke) opslagtermijnen 5. contact zonder inloggen (niet mogelijk) 6. transparantie van gegevenskoppelingen	helder taalgebruik, ... Toestemming, ... melden zonder DigiD
Fouten en fraude	1. kwaliteit fouterstel 2. risico-acceptatie 3. betere terugmelding 4. gegevenskwaliteit 5. misbruik uitsluiten 6. omgang met (onjuiste) mutaties en doorwerking	Mens betrokken: kennis, rechten en m niet alleen preventie, maar ook risico-a Actualiteit, dataharmonisatie, ontdubb Geen mens betrokken
Wet- en regelgeving	1. deregulering 2. minder veranderende regelgeving 3. eenvoudiger regelgeving 4. andere/betere/scherpere regelgeving en termijnen 5. meer privacy 6. minder privacy	minder regels verscherpings, eenduidiger, ...
Specifieke organisatie	1. overheid algemeen 2. financiële sector 3. belastingdienst 4. BKR 5. CBR 6. CBS 7. CJB 8. gemeente 9. justitie 10. Kadaster 11. onderwijs 12. politie 13. RDW 14. SVB 15. UWV 16. zorgverleners 17. zorgverzekeraar 18. overig	
Specifieke dienst of proces	1. geen specifiek proces 2. afspraak maken 3. aanmelding onderwijs 4. adrescontrole, ~ onderzoek 5. baan 6. belastingaangifte 7. bezwaar 8. buitenland met kind 9. buitenland, ten behoeve van ~, visum 10. hypotheek 11. leerlingenvervoer 12. mijnoverheid 13. onderwijsinschrijving 14. PGB 15. paspoort/rijbewijs/id-kaart 16. pensioen 17. privaat 18. politieonderzoek 19. studiefinanciering 20. subsidie (algemeen) 21. toeslagen 22. trouwen/scheiden/geboorte/overlijden 23. uitkering 24. uittreksels 25. vergunning (algemeen) 26. verhuizing 27. verkiezingen 28. VOG 29. overig	sollicitatie, instroom, nieuwe medewer visumaanvraag, e.d. Studielink, ... kan gemeentelijk en landelijk zijn Aanvraag/verlenging reisdocumenten, winkels, kerken, gesubsidieerde organi veiligheidsonderzoeken parkeervergunning, omgevingsvergun stemmen bewijs van goed gedrag energie investering aftrek, werkgeversv
Overige	1. overige	centraliseren van vestigingen

Q3a Waar ligt de grootste kans om de administratieve lasten voor burgers merkbaar te verminderen?

Weet niet	1. weet niet	Alles variërend van niet weten of niet be
Meer gegevenshergebruik	1. algemeen 2. formulieren vooraf invullen 3. maar alleen tussen overheden	
ICT oplossingen	1. algemeen (e.g. meer digitalisering) 2. digitaal leveren met digitaal waarmark 3. identificatie/authenticatie: machtigingen 4. verificatievoorziening 5. blockchain	
Proces- en organisatieverbetering	1. reduceren (onnodige) gegevens/handelingen/indieningsvereisten 2. bundelen diensten 3. doorlooptijden 4. zelf tot doel stellen van minder regeldruk	
Sturing	1. standaardisering gegevens en processen 2. één vorm van identificatie als toegang tot gegevens 3. samenwerking 4. politiek-bestuurlijke wil/visie/daadkracht 5. toezicht en handhaving 6. centrale sturing/coördinatie	gegevensbronnen centrale logins, breder toepassen DigiD/ toezien op hergebruik, ...
Rechten, toegankelijkheid en altern	1. informatie toegankelijker en eenvoudiger 2. persoonlijk contact/post/ondersteuning blijft mogelijk 3. toegang en zeggenschap eigen gegevens 4. beveiliging, opslagtermijnen 5. contact zonder inloggen 6. transparantie van gegevenskoppelingen	helder taalgebruik, ... e.g. onpersoonlijk, openingstijden loket Toestemming, ... melden zonder DigiD
Fouten en fraude	1. kwaliteit fouterstel 2. risico-acceptatie 3. betere terugmelding 4. gegevenskwaliteit 5. misbruik uitsluiten 6. zorgvuldiger omgaan met mutaties en doorwerking	1. kennis, rechten en mogelijkheden om niet alleen preventie, maar ook risico-acc Actualiteit, dataharmonisatie, ontdubbel
Wet- en regelgeving	1. deregulering 2. minder veranderende regelgeving 3. eenvoudiger regelgeving 4. andere/betere/scherpere regelgeving en termijnen 5. meer privacy 6. minder privacy	minder regels verscherping, eenduidiger, ...
Specifieke organisatie	1. overheid algemeen 2. financiële sector 3. belastingdienst 4. BKR 5. CBR 6. CBS 7. CJIB 8. gemeente 9. justitie 10. Kadaster 11. onderwijs 12. politie 13. RDW 14. SVV 15. UWV 16. zorgverleners 17. zorgverzekeraar 18. overig	
Specifieke dienst of proces	1. geen specifiek proces 2. afspraak maken 3. aanmelding onderwijs 4. adrescontrole, ~ onderzoek 5. baan 6. belastingaangifte 7. bezwaar 8. buitenland met kind 9. buitenland, ten behoeve van ~, visum 10. hypotheek 11. leerlingenvervoer 12. mijnoverheid 13. onderwijsinschrijving 14. PGB 15. paspoort/rijbewijs/d-kaart 16. pensioen 17. privaat 18. politieonderzoek 19. studiefinanciering 20. subsidie (algemeen) 21. toeslagen 22. trouwen/scheiden/geboorte/overlijden 23. uitkering 24. uittreksels 25. vergunning (algemeen) 26. verhuizing 27. verkiezingen 28. VOG 29. overig	sollicitatie, instroom, nieuwe medewerke visumaanvraag, e.d. Studielink, ... kan gemeentelijk en landelijk zijn Aanvraag/verlenging reisdocumenten, id winkels, kerken, gesubsidieerde organisa veiligheidsonderzoeken parkeervergunning, omgevingvergunni stemmen bewijs van goed gedrag energie investeringaftrek, werkgeversver
Overige	1. overige	als het goed is niet nodig

Q3b Wat voor aanpassingen zijn nodig om deze lasten te verminderen?

Meer gegevensgebruik	<ol style="list-style-type: none"> 1. algemeen 2. formulieren voorinvullen 3. emailadres opnemen 4. minder privacy/databescherming/rechtsbescherming	
Meer gegevensgebruik mits	<ol style="list-style-type: none"> 1. na toestemming/akkoord burger 2. meer transparantie gegevensuitwisseling 3. veilige opslag 4. gegevens organiseren rond de burger 5. centrale opslag 6. kwaliteit ICT 7. meer zorgvuldigheid en privacy	elektronisch inwoner dossier, digitaal kluisje
ICT oplossingen	<ol style="list-style-type: none"> 1. algemeen 2. digitaliseren formulieren 3. identificatie/authenticatie: machtigingen	
Rechten, toegankelijkheid en alternatieven	<ol style="list-style-type: none"> 1. informatie toegankelijker en eenvoudiger 2. ondersteuning / in persoon kunnen regelen 3. geen uitzonderingen inbouwen, maar mogelijkheid teken mogelijkheid tot uitzondering 4. online contact zonder inloggen of DigiD 5. gebruiksvriendelijkheid	beslischulpen, duidelijk
Sturing	<ol style="list-style-type: none"> 1. standaardisering gegevens en processen 2. één vorm van identificatie als toegang tot gegevens 3. samenwerking 4. politiek-bestuurlijke wil/visie/daadkracht 5. toezicht en handhaving 6. centrale sturing/coördinatie	gegevensbronnen centrale logins, breder toepassen DigiD/iDIN/ toezien op hergebruik, ...
Fouten en fraude	<ol style="list-style-type: none"> 1. kwaliteit fouterstel 2. risico-acceptatie 3. betere terugmelding 4. gegevenskwaliteit 5. misbruik uitsluiten 6. zorgvuldiger omgaan met mutaties en doorwerking	1. kennis, rechten en mogelijkheden om burger niet alleen preventie, maar ook risico-acceptatie Actualiteit, ...
Cultuur	<ol style="list-style-type: none"> 1. denken vanuit de burger, niet systeem 2. innovativiteit	
Wet- en regelgeving	<ol style="list-style-type: none"> 1. deregulering 2. minder veranderende regelgeving 3. eenvoudiger regelgeving 4. andere/betere/scherpere regelgeving en termijnen 5. meer privacy 6. minder privacy	minder regels verscherping, eenduidiger, ...
Overig	<ol style="list-style-type: none"> 1. weet niet 2. overig/niet te classificeren 3. baten 4. kosten	begrijpen van de vraag minder ambtenaren, overhead, ... Geld, ...

Bijlage VI - Gebruikte bronnen

Nulmeting administratieve lasten burger, BZK, 2002

Nulmeting administratieve lasten burger, Justitie, 2002

Nulmeting administratieve lasten burger, OC&W, 2002

Regeldruk en de regeldrukagenda, NRO, Amsterdam 2017

Regeldrukagenda onderwijs 2014-2017, OCW

Regelluwe scholen, tweede voortgangsrapportage, Kohnstamm Instituut, Edventure, Oberon, 2017

Toelichting regeldrukreductie invoering stelsel van basisregistraties (niet openbaar)

Regeldrukeffecten van het stelsel van basisregistraties, Sira, 2014

Onderbouwingsdocument sira 2014 basisregistraties (niet openbaar)

Notitie regeldrukeffecten stelsel van basisregistraties geactualiseerd (niet openbaar)

Onderzoek regeldruk e-overheid, Sira, 2011

Goed geregeld programmabrief, 2013

Goed geregeld 2014 voorjaarsrapportage

Goed geregeld 2014 najaarsrapportage

Goed geregeld 2015 voorjaarsrapportage

Goed geregeld 2015 najaarsrapportage

Goed geregeld 2016 voorjaarsrapportage

Goed geregeld 2016 najaarsrapportage

Overzicht maatwerkenpak regeldruk bedrijven en professionals

Stand van zaken maatwerkenpak regeldruk bedrijven, burgers en professionals, Bijlage I, 2016

Goed geregeld 2017, EZ

Kwaliteit basisregistraties nulmeting, CBS, 2014

Kwaliteit basisregistraties eenmeting, CBS, 2016

Adreskwaliteit, ICTU, 2016

Adreskwaliteit, ICTU, 2017

Tussenevaluatie Wet BRP, Berenschot, 2016

Samen sterk tegen adresfraude, BZK, 2015

Evaluatie proeftuin bezorgen reisdocumenten, Ecorys, 2017

Regeldruk in het toegangsproces van het sociaal domein, Actal, 2016

Hoe de regeldruk te verlagen bij de aanvraag van sociale voorzieningen, Actal, 2017

Zelfevaluatie BRP 2014

Zelfevaluatie BRP 2015

Zelfevaluatie BRP 2016

Zelfevaluatie BRP 2017

Eindrapport vermindering administratieve lasten politie, Nationale Politie, 2016

Eerste voortgangsrapportage Actieprogramma "Minder regels, meer op straat", Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2011

Nulmeting basiszorg politie bijlagen (109167, 109168, 109169, 109170)

Burgers tussen wal en schip; Het voorkomen en oplossen van knelpunten bij de (digitale) overheid, Panteia, 2015

Voortgang regeldruk, KNMP, 2018

CBS Statline, Geboorte; kerncijfers, Bevolkingsontwikkeling; geraadpleegd op 24 maart 2019

CBS Statline, Huwen; geraadpleegd op 24 maart 2019

Evaluatie Tweede Kamerverkiezing 2017, 1 juni 2017, GfK Netherlands BV

<https://www.rotterdam.nl/loket/volmacht23mei/>; geraadpleegd 24 maart 2019

<https://gemeente.groningen.nl/geboorte-kind-doorgeven>; geraadpleegd op 24 maart 2019

<https://www.denhaag.nl/nl/trouwen-en-geregistreerd-partnerschap/voornemen-huwelijk-of-geregistreerd-partnerschap-melden.htm>; geraadpleegd op 24 maart 2019

Regeldrukraming continue screening kinderopvang, 20140514 (Excel)

Besluit van 25 januari 2018 tot wijziging van het Besluit landelijk register kinderopvang en register buitenlandse kinderopvang, het Besluit SUWI en het Besluit kwaliteit kinderopvang in verband met het stellen van regels voor het personenregister kinderopvang, Staatsblad 2018 15

Wijziging van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wijzigingswet kinderopvang 2013), nota nav het verslag, 14 maart 2013

Memorie van Toelichting bij de wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en enige andere wetten in verband met de vereenvoudiging van en de invoering van een elektronische dienstverlening bij de burgerlijke stand (Wet elektronische dienstverlening burgerlijke stand), Tweede Kamer, vergaderjaar 2009–2010, 32 444, nr. 3

Wijziging van de Kieswet en de Tijdelijke experimentenwet stembiljetten en centrale stemopneming ter vereenvoudiging van stemmen vanuit het buitenland en verlenging van de mogelijkheid tot experimenteren, Tweede Kamer, vergaderjaar 2017–2018, 35 012, nr. 3

Lijst met afbeeldingen:

Figuur 1: Beschouwingskader voor regeldrukeffecten bij basisregistraties ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Figuur 2: SKM methode toegepast op proces "Aanvragen VOG" .... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Figuur 3: Vier soorten van regeldrukverandering ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Figuur 4: Overzicht regeldrukontwikkeling geanalyseerde processen. (Fase 2 processen zijn **vet** weergegeven)..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Figuur 5: Geschat aandeel van de BRP in de regeldrukverandering per onderzocht proces.....**Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Figuur 6: Nieuwe soorten BRP afnemers ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Figuur 7: Omvang groei in BRP-afnemers ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Figuur 8: Omvang groei BRP-gegevensset: gegevenscategorieën en gegevenssoorten **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Figuur 9: Gegevenscategorieën per afnemersoort ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Figuur 10: Klantreis VOG papier ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Figuur 11: Klantreis VOG – digitaal..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Figuur 12: Klantreis VOG - exemplarisch..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Figuur 13: Klantreis huwelijk - digitaal ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Figuur 14: Klantreis volmacht..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Figuur 15: Infographic vraag 1..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Figuur 16: Infographic vraag 2..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Figuur 17: Infographic vraag 3..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Figuur 18: Infographic vraag 4..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Figuur 19: Infographic vraag 5..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Figuur 20: Indicatief beoordelingskader, (veranderende) relaties tussen BRP-aspecten enerzijds en bestaande en kandidaat gegevenselementen in de BRP-gegevensset anderzijds. **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Figuur 21: Volkstelling in Nederland – geen regeldruk, geringe kosten ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Figuur 22: Foutieve BRP-mutaties: regeldruk en uitstraling ([bron](#)). **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Bijlage VII - Samenstelling klankbordgroep en lijst geïnterviewde personen

Samenstelling klankbordgroep:

Mevr. I. Koulen	Coördinerend beleidsmedewerker bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)
Dhr. P. Kuijmans	Specialist Burgerzaken bij gemeente Zwijndrecht, tevens commissielid Nederlandse Vereniging van Burgerzaken (NVVB)
Dhr. N.A. Schmelzer	Programma-manager bij QNH Group
Dhr. F. van Zutphen	Werkzaam bij VNG Realisatie

Geïnterviewde personen:

Mevr. N. Bruggers	Ministerie van Justitie en Veiligheid, Justitiële uitvoeringsdienst Toetsing, Integriteit en Screening (Justis), Centraal Orgaan Verklaring Omtrent het Gedrag (COVOG)
Dhr. M. van Elswijk	Stichting ICTU
Dhr. F. Rijkers	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RVIG)
Dhr. J. Scharenborg	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO)

Bijlage VIII - Begrippenlijst

Afnemer	Overheidsorgaan waaraan of derde aan wie op systematische wijze gegevens worden verstrekt of op grond van de wet BRP informatie beschikbaar wordt gesteld.
Afnemerindicatie	Indicatie van een afnemer bij de persoonslijst van een ingezetene of niet-ingezetene waardoor indien een gegeven wordt gewijzigd, verwijderd of opgenomen aan de afnemer deze wijziging, verwijdering of opname van het gegeven verstrekt.
DigiD	DigiD is een veilig en betrouwbaar authenticatiemiddel waarmee burgers - ingezetene en soms ook niet-ingezetene - zich digitaal kunnen identificeren.
Ervaren regeldruk	Bij ervaren regeldruk draait het niet om de tijdsbesteding of out-of-pocket-kosten die men moet maken om te voldoen aan weten regelgeving, maar draait het meer om kwalitatieve aspecten als werkbaarheid, wacht- en doorlooptijden en ervaren nut.
GBA-V	De voorziening GBA-V (GBA-Verstrekkingen) die alle functionaliteit implementeert welke te maken heeft met de ontsluiting van BRP-gegevens, nodig om verstrekkingen over ingezetenen en niet-ingezetenen aan afnemers te kunnen doen en raadpleging mogelijk te maken.
Ingezetene	Alle inwoners van Nederland die langer dan 4 maanden in Nederland verblijven.
Mijnoverheid.nl	Mijnoverheid is de persoonlijke website van burgers voor overheidszaken. Via MijnOverheid kunnen zij bijvoorbeeld een herinnering krijgen als hun paspoort bijna verlopen is, controleren hoe zij bij hun gemeente geregistreerd staan of de status van hun authenticatiemiddelen die geactiveerd zijn binnen het publieke domein.
Processtappen	Onderkende handelingen in een overheidsproces om als burger of bedrijf te kunnen voldoen aan bepaalde wettelijke verplichtingen.
Niet-ingezetene	Alle personen die niet, of korter dan 4 maanden, in Nederland wonen maar wel een relatie met de Nederlandse overheid hebben.
Regeldrukkosten	Alle investeringen en inspanningen – uitgezonderd financiële lasten – die bedrijven, burgers of professionals moeten doen en verrichten – uitgedrukt in euro's – om te voldoen aan verplichtingen uit wet- en regelgeving afkomstig van de Rijksoverheid.
Regeldrukinitiatief	Initiatief genoemd in een van de actielijnen of maatwerktrajecten van programma "Goed geregeld" om de regeldruk voor burgers en bedrijven te verminderen in de periode 2012 – 2017.
Verplichting	Geheel aan inhoudelijke en informatieverplichtingen voor burgers om te voldoen aan wet- en regelgeving.

Bijlage IX - Narratieve klantreizen

1. Narratief VOG -Sandra

Sandra gaat een vrijwillige functie doen. Ze gaat helpen op de middelbare school van haar kinderen. Als ze een vrijwilligerscontract krijgt, krijgt ze tevens te horen dat ze een VOG, een verklaring omtrent gedrag, moet aanvragen. Daarover zou ze bericht krijgen. Zelf zou ze daar in eerste instantie niets voor hoeven doen. En de school zou het ook betalen.

Ze heeft altijd wel gewerkt op school, bij de overblijf, als ze naar het museum gaan, dat soort dingen. En er is nooit om een VOG gevraagd. "Feitelijk is het wel heel raar," zegt Sandra. Misschien is de middelbare school wat officiëler dan de basisschool. Daar heeft ze ook nooit een contract gehad.

Een dag later krijgt ze een e-mail met daarin een link naar de dienst Justis. In eerste instantie vindt ze het wel vreemd. Ze heeft nooit wat te maken gehad met justitie en daar wil ze ook niks mee te maken hebben. Jeetje, denkt ze. Ze had wel eens eerder gehoord, dat twee meiden van 16, 17 jaar een VOG moesten aanvragen voor een bijbaantje. Dat moesten ze toen zelf betalen. Ik ben niet heel spastisch met privacy, maar dat is overdreven. Maar in tweede instantie vindt ze het op school eigenlijk ook wel belangrijk. Bovendien vergoeden zij haar aanvraag wel.

In de mail staat dat ze moet inloggen met haar persoonlijke DigiD en unieke aanvraagcode. Er staat dat ze de gegevens moet bevestigen en aanvullen en vervolgens betalen. De link gaat naar mijnjustis.nl.

Op de site zijn de dingen die de school eerder had gevraagd al ingevuld. Haar geboortedatum, waar ze geboren was, het was heel simpel. Meer hoeven ze niet naar te vragen, want ze weten waar ik woon. Ik heb er drie kinderen op school. Waar de school niet naar had gevraagd was haar meisjesnaam. En die stond wel ingevuld. Toen ze trouwde mocht ze kiezen hoe ze wilde heten. Ze had toen gekozen voor een dubbele naam. En voor de school heet ze ook zo. En het contract staat ook zo op haar naam. Maar eigenlijk gebruikt ze sindsdien uitsluitend de achternaam van haar man. Zo stelt ze zich voor, zo is haar handtekening en niemand kent haar bij haar meisjesnaam. Maar het UWV, de hypotheek en alles via de gemeente gebruikt juist haar meisjesnaam. "Dan denk ik: vraag het niet." En ook hier stond vreemd genoeg haar meisjesnaam.

Ze besteedt er verder geen aandacht aan en bevestigt de gegevens en betaalt 33 euro 85 via iDeal. Op haar afschrift ziet ze later: "betreft elektronische aanvraag VOG". En ze ontvangt ook een betalingsbewijs via de mail.

Al een paar dagen daarna ontvangt ze de VOG per post. "En ja," zegt Sandra, "ik blijf een brave burger." Uit onderzoek zijn geen bezwaren gevonden voor bovengenoemd specifiek doel, staat er in de brief. Ze moet de brief nog naar de school brengen. Dat had Sandra nog niet gedaan omdat het vakantie was. Bovendien hoeft ze pas na volgende week te beginnen.

Als ze volgende week haar VOG gaat brengen moet ze ook haar paspoort laten zien. En de kosten worden wel vergoed, maar die moet ze nog wel declareren. Daarvoor neemt ze het betalingsbewijs mee. Ze is benieuwd. Officieel allemaal.

2. Narratief VOG – Max

Bij de zorgorganisatie waar Max eerder stage liep, solliciteert Max nu als verzorger. Een vakantiebaan. Nadat hij per telefoon is uitgenodigd door een intercedent voor een sollicitatiegesprek, krijgt hij ook een mail van haar. Daarin staat een kleine opsomming van wat hij mee moet nemen bij het gesprek. Hij moet een identiteitsbewijs meenemen, een bankpasje, zijn certificaten, twee referenties, zijn laatste salarisstrook en ook een verklaring omtrent gedrag (VOG) die niet ouder mag zijn dan drie maanden.

Nu heeft Max wel vaker een VOG aangevraagd. De eerste keer was omdat hij als begeleider meeging naar het nationaal kamp van de Scouting. Toen vond hij het maar ingewikkeld. Op Internet kon hij niet de juiste pagina vinden. Hij vond alleen een standaard formulier. Een soort format waarop dingen werden gevraagd die alleen de werkgever kon invullen. Hij wachtte daarom maar af en “uiteindelijk is de aanvraag door Scouting gedaan,” vertelt Max. Ook toen hij stage ging lopen bij de zorgorganisatie waar hij nu solliciteert moest hij een VOG aanvragen. “En ook toen hebben zij de aanvraag gedaan.” Maar die VOG is nu wel ouder dan drie maanden. Maar nu heeft hij het zelf gedaan. “Ik dacht: laat ik wat initiatief nemen, dan heb ik ‘m in elk geval.”

En deze keer was het een stuk makkelijker. Terwijl er de vorige keer helemaal niks te vinden was, vindt hij nu na zoeken bij Google op “VOG aanvragen” meteen de site vog-aanvraag.nl. Daar moest hij invullen voor welke instantie hij die nodig heeft, zijn geboortedatum en de reden. “Zorgmedewerker,” dat leek hem het meest toepasselijke. En hij moet betalen. Dat ging in twee keer, maar dat stond ook duidelijk op de site. De eerste keer betaalde hij €7,50. Daarna ontvangt hij een email met een link naar Justis en een code. Daar moet hij de code invullen en ook zijn geboortedatum. En daar moet hij een tweede keer betalen bij akkoord: €33,85. Samen €41,35, precies even veel als een papieren aanvraag bij de gemeente, maar nu zonder naar de gemeente te hoeven.

Bij de bevestiging leest hij dat het tot vier weken kan duren voor hij de VOG ontvangt. Als hij zijn sollicitatiegesprek heeft, heeft hij zijn VOG nog niet. Daarom neemt hij de oude VOG mee, die eerder door die organisatie was aangevraagd. “En die accepteerden ze gewoon. Ze hebben er een scan van gemaakt.” En het gesprek ging goed. Max is tevreden. “Het is echt een stuk makkelijker”, vertelt hij, al had hij ‘m uiteindelijk niet meer nodig.

3. Narratief huwelijksaangifte – Pieter en Petra

Na jarenlang latten besluiten Pieter en Petra te gaan trouwen. Na dit emotionele besluit Googlen zij op de woorden 'huwelijk' en 'den haag' en komen op de webpagina van de gemeente Den Haag uit en begrijpen dat zij hun voornemen eerst moeten melden. Dat klinkt niet zo lastig, denkt Petra. Zij heeft zich wel eens vaker een melding doorgegeven aan de gemeente. Bij het doorlezen van de pagina zelf over het doorgeven van het voornemen tot huwelijk, is ze verbaasd. Er staat heel veel informatie over nationaliteiten, ingeschreven zijn in de basisregistratie personen, wel of niet hebben van een geboorteakte, over vrije locaties, over naamgebruik, etc, etc. Allemaal termen die ze moet opzoeken en uitzoeken wat dit is en of de omschreven regel op haar of haar toekomstige echtgenoot van toepassing is. Een hele klus.

Met hulp van haar vriendin Cokky – die veel weet over overheids ICT – komen zij eruit: Pieter en zijzelf wonen sinds hun geboorte in Nederland, bezitten alleen de Nederlandse nationaliteit, zijn beiden eerder gehuwd zijn geweest in Nederland. En willen trouwen op een zogeheten 'buitenlocatie' - strandtent de Tortelduifjes in Kijkduin - en maken gebruiken van twee getuigen, waaronder de zus van Petra die in Amerika woont. Als trouwdatum kiezen zij voor 15 juni 2021.

Petra is blij dat het in hun situatie mogelijk om digitaal de aanvraag in te dienen, dat scheelt een reis voor hun beiden naar het gemeentehuis. Ook heeft ze gezien dat er altijd een kopie identiteitsbewijs nodig is van haarzelf, haar toekomstige partner en haar getuigen. Gelijk stuurt ze een mail aan haar getuigen om deze kopie te maken en aan haar terug te mailen. Petra is ook zo bijdehand dat ze het formulier 'verklaring buitenlocatie' download en mailt naar de Tortelduifjes.

Petra meldt Pieter enthousiast dat ze erachter is gekomen dat ze hun huwelijksvoornemen digitaal kan melden bij de gemeente. Wat service! Een paar dagen later zitten Petra en Pieter achter hun laptops en start Petra de aanvraag. Een beetje verbaasd is zij wel dat ze niet hoeft in te loggen met DigiD. De eerste keuze die ze moet maken is tussen huwelijk en geregistreerd partnerschap. Die is eenvoudig, het wordt een huwelijk. In de verschillen en gevolgen heeft ze zich niet echt verdiept.

Daarna start zij met het invullen van de gegevens van haar partner, even goed checken of zij het BSN, alle voornamen en de geboorteplaats van haar partner invoert. Dan blijkt dat zij ook de volledige namen van zijn ouders moet invullen. Die zijn al geruime tijd overleden en Pieter twijfelt over de schrijfwijze van alle (voor)namen. Gelukkig heeft Cokky daar ook een goede suggestie: je kunt bij mijnoverheid.nl al je persoonsgegevens bekijken zoals deze bekend zijn in de Basisregistratie Personen. Pieter logt in mijn zijn DigiD bij mijnoverheid.nl en ziet inderdaad zijn eigen gegevens maar tot zijn aangename verrassing ook de namen van zijn ouders, van zijn kinderen, van zijn ex-echtgenote, van zijn identiteitsdocumenten en van zijn nationaliteit. Handig overzicht, jammer dat je deze gegevens niet kan gelijk kan overnemen in het gemeenteformulier, dat wordt goed copy-pasten.

Dagen later, na heel wat ploeteren en diverse keren inloggen op mijnoverheid.nl, hebben Petra en Pieter alles ingevoerd over hun ouders, over hun ex-echtgenoten en de

bijbehorende scheiding, over hun kinderen en weer de ouders van hun eigen kinderen, hun getuigen en ten slotte de huwelijksgegevens zelf. Wat een vreselijke klus. Niet te geloven: wie heeft dit bedacht??

Petra en Pieter zijn blij dat zij alles correct hebben ingevuld en printen het formulier uit, want het formulier moet nog wel ondertekent worden en natuurlijk alles scannen en opslaan. Pieter denkt dat het nu klaar is, maar Petra heeft gezien dat ook voor het vastleggen van de ceremonie nog een afspraak gemaakt moet worden. Met frisse tegenzin start Petra daarmee. Het is haast niet te bevatten maar om een afspraak te maken moet zij wederom haar eigen persoonsgegevens en de persoonsgegevens van Pieter opnieuw invoeren. Ook blijkt nu dat zij een huwelijksdatum hebben gekozen die te ver in te toekomst ligt en er helemaal geen ceremonie gepland kan worden. He, hoe kan dit nu want die melding kreeg ze niet bij het invullen dat deze datum bij het formulier voornemen huwelijksaangifte. Zucht. Pieter en Petra besluiten de digitale aangifte op te schorten en op 15 juni 2020 een nieuwe poging te ondernemen en overwegen - voor de zekerheid - een afspraak bij de gemeente om daar aangifte te doen. Want nog een keer het digitale proces meemaken en toch een fout maken, dat willen ze niet meer.

4. Narratief volmacht – Marlies en Henriette

Marlies kan zelf niet stemmen voor de verkiezing voor het Europees Parlement omdat zij precies op die dag voor haar werk in het buitenland is. Haar goede vriendin Henriette geeft aan dat zij dit wel voor Marlies wil doen. En dat dit heel eenvoudig is om te regelen, gewoon de achterkant van een stempas invullen en een kopie identiteitsbewijs meegeven. Dit heeft zij eerder voor haar vader ook gedaan. Marlies ziet dit wel zitten.

Henriette ontvangt haar stempas voor de Europese verkiezingen thuis en bij de volgende afspraak met Marlies komen zij – bij toeval - erachter dat dit helemaal niet kan op de achterkant van de stempas omdat Henriette in Den Haag woont en Marlies in Rotterdam. Zij lezen dat hiervoor een schriftelijk verzoek ingediend moet worden bij de gemeente waar Marlies woonachtig is. En nog met een deadline ook.

Eenmaal thuis gaat Marlies gaat snel op het internet zoeken hoe zij dit moet regelen, tijd & zin om hiervoor naar het gemeentehuis te gaan, heeft ze al helemaal niet. Gelukkig biedt Rotterdam de mogelijkheid om digitaal zo'n verzoek in te dienen. Op de informatiepagina staat ook dat Henriette een papier verklaring moet ondertekenen. Marlies download en mailt deze gelijk naar Henriette met het verzoek deze verklaring te ondertekenen en terug te sturen.

Henriette vult haar eigen naam en die van Marlies in – na enige twijfel wie ook alweer de gemachtigde en wie de volmachtgever is – en ondertekent de verklaring. Wel verbaasd zij zich over het feit dat hier haar kopie identiteitsbewijs blijkbaar niet nodig is. Ook het scannen van de getekende verklaring loopt even niet zo soepel omdat de scanner thuis niet meer haar nieuwe laptop herkende. Dan maar scannen op kantoor en mailen naar Marlies.

Marlies ziet de gescande verklaring binnenkomen in haar mail. Een paar dagen later gaat zij naar de website van de gemeente om de volmacht te regelen en logt in met DigiD. Als eerste kan ze aangeven voor welke verkiezingen de volmacht wil laten gelden, daarna worden direct haar naam, adres en geboortedatum en BSN getoond maar haar telefoonnummer en emailadres moet zij zelf invoeren. Ook de naam, adres en geboortedatum plus de contactgegevens van Henriette voert zij in. Bij het uploaden van de verklaring opent ze snel haar mail, download ze de verklaring op haar computer en upload deze weer op de website. Na het aanvinken van akkoordvinkje en controleren van alle gegevens dient zij het verzoek in.

Vlak voor de verkiezing ontvangt Marlies de volmachtkaart per post en kan zij deze bij de volgende afspraak aan Henriette geven. Marlies beseft nu pas dat haar eigen stempas ongeldig is geworden en zichzelf niet meer kan stemmen en evenmin dat zij de volmacht kan intrekken. Ach het zij zo. Henriette legt de volmachtkaart bij haar eigen stempas. Op de verkiezingsdag zelf zoekt Henriette haar eigen stempas, de volmacht en haar identiteitsbewijs op en ontvangt van het stembureau twee stembladen.